

طرح جامع تدریس

عنوان درس: اصول پرستاری و کار در اتاق عمل

نیمسال: اول سال تحصیلی 1401-1400

تعداد واحد: دو واحد نظری-عملی (2 واحد تئوری و 1 واحد عملی)

گروه فراگیر: دانشجویان ترم ا هوشبری

نام استاد: دکتر بصیری

پیش نیاز: ندارد

شرح درس:

در این درس دانشجو ضمن یادگیری مفاهیم کلی در ارتباط با بیمار و اصول مراقبتی با ساختار و اصول اولیه کار در بخش اتاق عمل، ریکاوری و جراحی آشنا شده و چگونگی بستری بیمار در بخش، آماده سازی بیمار و انتقال بیمار به اتاق عمل و اصول کلی مراقبت از بیمار در مراحل قبل حین و بعد از عمل جراحی را فرا گیرد.

هدف کلی:

آشنایی دانشجو با مفاهیم اولیه و اصول پرستاری از بیمار در مراحل قبل حین و بعد از عمل و آشنایی با بخش اتاق عمل و مقررات آن

اهداف ویژه درس:

از دانشجویان انتظار می رود در پایان این درس بتوانند:

1. سلامتی را از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت تعریف کند.
2. نیازهای اساسی انسان را بر اساس هرم مازلو بیان کند.
3. خصوصیات اتاق عمل را شرح دهد.
4. وسایل و تجهیزات اتاق عمل را شرح دهد.
5. اصول ایمنی و حفاظت در اتاق عمل را توضیح دهد.
6. گان و ماسک و دستکش استریل را به شیوه صحیح بپوشد.
7. اعضای تیم جراحی و هوشبری را نام ببرد.
8. طرز رفتار در اتاق عمل را شرح دهد.
9. انواع اعمال جراحی از نظر ضرورت را بیان کند.
10. حقوق بیمار را شرح دهد.
11. توجهات روحی روانی مورد نیاز بیمار را توضیح دهد.
12. درجه حرارت بدن را بدرستی اندازه گیری کند.
13. ضمن توجه داشتن به میزان طبیعی تنفس تنفس بیمار را اندازه گرفته و ارزیابی کند.
14. انواع نبض را روی مانکن نشان دهد.
15. طریقه اندازه گیری فشار خون را بدرستی انجام دهد.
16. نحوه ی انجام سونداز طبق اصول پرستاری را روی مولاژ نشان دهد.

17. موارد کاربرد NGT را شرح دهد.
18. تکنیک گذاشتن سوند بینی معدی را بدرستی برای مولاژ انجام دهد.
19. اصول اولیه دارو درمانی را شرح داده و هنگام دارو دادن آن را رعایت کند.
20. تزریقات به شیوه های مختلف را (عضلانی-وریدی-زیرجلدی داخل جلدی) بدرستی و طبق اصول انجام دهد.
21. روش های مختلف برقراری راه وریدی را بدرستی انجام دهد.
22. اصول پذیرش بیمار در اتاق عمل را بیان کند.
23. مراقبت عمومی از بیماران پس از اعمال جراحی را شرح دهد.
24. نحوه انتقال بیمار از روی تخت به برانکاردر را شرح دهد.
25. مشخصات اتاق ریکاوری را توضیح دهد.
26. اصول اولیه پرستاری در اتاق ریکاوری را توضیح دهد.
27. وظایف کارشناس هوشبری را بطور موردی بیان کند.
28. اصول حفاظت فردی و پیشگیری از مخاطرات شغلی را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه جلسات

جلسه	موضوع	اهداف
1	معارفه، تبیین اهداف و انتظارات، سنجش آغازین مفاهیم سلامتی و بهبودی	سلامتی را از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت تعریف کند. نیازهای اساسی انسان را بر اساس هرم مازلو بیان کند. عوامل موثر بر سلامتی را شرح دهد.
2	ارزشیابی تشخیصی علائم حیاتی	لزوم کنترل علائم حیاتی را بیان کند. عوامل موثر بر فشار خون را نام ببرد. علل هایپر تانسیون را توضیح دهد. تاکی پنه را تعریف کند. اختلالات تنفس را شرح دهد.
3	علائم حیاتی	فشار نبض را توضیح دهد. میزان طبیعی درجه حرارت از راههای مختلف را بیان کند. متابولیسم پایه را در یک سطر تعریف کند. مراقبت های پرستاری در هیپرترمی را توضیح دهد.
4	اصول دارودرمانی	انواع دستورات دارویی را توضیح دهد. انواع فرآورده های دارویی را تعریف کند. اقدامات ایمنی هنگام آماده کردن دارو را شرح دهد. فارماکودینامیک و فارماکوکینتیک دارو را با یکدیگر مقایسه کند. نحوه ی تجویز دارو ها را شرح دهد.
5	تزریقات عضلانی و وریدی	مناطق قابل تزریق در تزریقات عضلانی را بیان کند. اندیکاسیون و کنترا اندیکاسیون هر عضله را شرح دهد. مناطق تزریق وریدی را نام ببرد. اندیکاسیون تزریقات وریدی را شرح دهد.
6	تزریقات زیر جلدی و داخل جلدی	مناطق قابل تزریق در تزریقات زیر جلدی را بیان کند. مناطق قابل تزریق در تزریقات داخل جلدی را بیان کند. ملاحظات مربوط به این تزریقات را شرح دهد.
7	سرم تراپی	روش های برقراری راه وریدی را شرح دهد. انواع محلول های تزریقی و کاربرد آنها را بیان کند.
8	فضای فیزیکی و تجهیزات اتاق عمل آزمون تکوینی	ویژگی های یک اتاق عمل استاندارد را شرح دهد. وسایل اتاق عمل را روی شکل نامگذاری کند. کاربرد هر یک از تجهیزات اتاق عمل را شرح دهد.
9	اصول ایمنی و حفاظتی کار در اتاق عمل	اصول ایمنی کار در اتاق عمل را شرح دهد. مخاطرات شغلی هوشبری را شرح دهد. اصول ایمنی کار با مواد بیهوشی و دستگاه بیهوشی را بیان کند. اصول محافظت از خود در مقابل عفونت ها بیان کند.
10	نکات استریل اتاق عمل و وظایف کارشناس هوشبری	نکات استریل در اتاق عمل را شرح دهد. نحوه باز کردن وسایل استریل را توضیح دهد. طریقه استفاده از گان و ماسک و دستکش استریل را شرح داده و عمل نشان دهد.

		<p>نحوه استفاده از وسایل استریل را شرح داده و عملاً نشان دهد.</p> <p>وظایف آموزشی کارشناس هوشبری را توضیح دهد.</p> <p>وظایف پژوهشی کارشناس هوشبری را توضیح دهد.</p> <p>وظایف درمانی مراقبتی را تشریح کند.</p> <p>وظایف مدیریتی کارشناس هوشبری را شرح دهد.</p>
11	روابط حرفه ای در اتاق عمل	<p>طرز رفتار در اتاق عمل را توضیح دهد.</p> <p>اصول روابط حرفه ای در اتاق عمل را بیان کند.</p>
12	پذیرش بیمار در اتاق عمل	<p>انواع اعمال جراحی را شرح دهد.</p> <p>نحوه ی آماده سازی بیمار برای عمل جراحی را شرح دهد.</p> <p>چگونگی پذیرش بیمار به اتاق عمل را توضیح دهد.</p> <p>مراقبت عمومی پس از اعمال جراحی را توضیح دهد.</p>
13	ریکاوری	<p>نحوه پذیرش بیمار و ترخیص وی از ریکاوری را توضیح دهد.</p> <p>اصول اولیه کار در ریکاوری را بیان کند.</p> <p>مشخصات ریکاوری را شرح دهد.</p>
14	انتقال بیمار و تغییر پوزیشن	<p>چگونگی تغییر وضعیت دادن به بیمار را شرح دهد.</p> <p>نحوه ی انتقال بیمار از تخت به روی برانکارد را توضیح دهد.</p>
15	لوله گذاری معده	<p>اصطلاحات مربوط به لوله گذاری دستگاه گوارش را تعریف کند.</p> <p>اندیکاسیون لوله گذاری را بیان کند.</p> <p>روش های مختلف اطمینان یابی مکان سوند را شرح دهد.</p>
16	لوله گذاری مثانه	<p>اصطلاحات مربوط به لوله گذاری دستگاه ادراری را تعریف کند.</p> <p>اندیکاسیون لوله گذاری را بیان کند.</p> <p>روش های مختلف اطمینان یابی مکان سوند را شرح دهد.</p>
17	آشنایی با محیط اتاق عمل، ابزارها و اوراق پرونده	<p>ابزارهای مختلف پراتیک اتاق عمل را نام ببرد.</p> <p>اوراق پرونده را بدرستی انتخاب کند.</p>
18	کار عملی (گرفتن فشار خون . درجه حرارت)	<p>طریقه اندازه گیری فشار خون را بدرستی انجام دهد</p> <p>درجه حرارت بدن را بدرستی اندازه گیری و چارت نماید.</p>
19	کار عملی (گرفتن نبض و تنفس)	<p>ضمن توجه داشتن به میزان طبیعی تنفس بیمار را اندازه گرفته و ارزیابی کند.</p> <p>انواع نبض را روی مانکن نشان دهد.</p> <p>نبض بیمار را بدرستی اندازه گیری و ثبت کند.</p>
20	کار عملی آماده کردن داروها، نحوه کشیدن دارو از آمپول و ویال	<p>کشیدن دارو از پوکه آمپول را بدرستی و با رعایت اصول آسپتیک انجام دهد.</p> <p>کشیدن دارو از ویال چند دوزی و تک دوزی را بدرستی و با رعایت اصول آسپتیک انجام دهد.</p>
21	کار عملی تزریق عضلانی	<p>تزریق عضلانی را بدرستی انجام دهد.</p> <p>در عضلات مختلف تزریق را با رعایت اصول پرستاری انجام دهد.</p>
22	کار عملی تزریق زیر جلدی	<p>تزریق زیر جلدی را طبق اصول پرستاری انجام دهد.</p> <p>تزریق زیر جلدی را با رعایت اصول آسپتیک در مناطق مختلف انجام دهد.</p>
23	کار عملی تزریق داخل جلدی	<p>تزریق داخل جلدی را طبق اصول انجام دهد.</p> <p>تزریق زیر جلدی را با رعایت اصول آسپتیک در مناطق مختلف انجام دهد.</p>
24	کار عملی تزریق وریدی	<p>تزریقات وریدی را بدرستی انجام دهد.</p> <p>تزریق در وریدهای مختلف را طبق تکنیک آسپتیک و بدرستی انجام دهد.</p>
25	آماده کردن سرم با ست های مختلف	<p>سرم را با ماکروست ها با رعایت اصول استریل آماده کند.</p>

	سرم را با میکروست آماده کند.		
26	سرم تراپی	روش های مختلف برقراری راه وریدی را عملاً به کار بندد.	
27	سونداژمنا، نحوه پوشیدن دستکش استریل	با رعایت اصول آسپتیک دستکش استریل به شیوه باز پوشد. اصول انجام سونداژمنا را بدرستی بکار بندد.	
28	سونداژمعه	سونداژمعه را بدرستی انجام دهد. صحت جایابی سونداژ را چک کند. لاواژ و گواژ را با رعایت اصول انجام دهد.	
29	تمرین تکنیک های قبل		
30	تمرین تکنیک های قبل		
31	آزمون OSCE	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو	
32	آزمون تراکمی مباحث تئوری	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو	

روش تدریس:

به منظور دستیابی به اهداف آموزشی تعیین شده مباحث تئوری این درس به صورت سخنرانی و پرسش و پاسخ به صورت آفلاین و آنلاین از طریق سامانه نوید و اسکای روم، ادوب کانکت و زینومیت برگزار خواهد شد. مباحث عملی به صورت حضوری در پراتیک با ایفای نقش تدریس میگردد. از وسایل کمک آموزشی (شامل: تابلو، اورهد، پروژکتور، مولاژ، فیلم) به تناسب در ارائه مطالب استفاده خواهد شد.

الگوی تدریس: پیش سازمان دهنده

وظایف و تکالیف دانشجو:

- 1- دانشجویان می بایست بطور منظم و راس ساعت مقرر در کلاس درس حاضر باشند.
- 2- دانشجویان با مطالعه منابع معرفی شده و با آمادگی قبلی در کلاس درس حاضر شده و در مباحث درس شرکت فعال داشته باشند.
- 3- در رابطه با مهارت های بالینی بدرستی ایفای نقش نمایند.

روش ارزشیابی دانشجو:

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
1	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث	10	2
2	آزمون عملی	40	8
3	آزمون تئوری	50	10

منابع مطالعه:

منابع اصلی:

- 1- پوتر و پری. اصول و فنون پرستاری ترجمه اساتید دانشکده پرستاری مامایی ایران تهران نشر سالمی 1392
- 2- اصول پرستاری تایلور ترجمه مهدوی زهرا. تهران. بشری. 1392.
- 3- اکبرزاده رویا، استاجی زهرا، نجار لادن. اصول پرستاری و روش کار در اتاق عمل. اندیشه رفیع. 1386

منابع برای مطالعه بیشتر:

- 1- لطفی مژگان. انتظار صمد. راهنمای جامع پرستاری اتاق عمل. تهران. نشر سالمی 1382
- 2- میرزایی سیف ابادی رضا. پبله ورزاده مطهره. مهارتهای بالینی پرستاری تهران بشری 1382

